

VILÁGOS SÁG

Kolozsvár,
1946 július 28

Szerkesztőbizottság: **BENEDEK MARCELL, KACSÓ SANDOR, KÓS KÁROLY**
Felelős szerkesztő: **BALOGH EDGÁR**

Vasárnap
III. évfolyam, 168 szám

Maniu Gyula,

a nemzeti parasztpárt régi és újonnan megválasztott vezére hosszú beszédében ismertette pártja szerepét az elmúlt időkben, állásfoglalását a jelen kérdéseivel kapcsolatban és terveit a jövőre.

Ennek a beszédnek mi csak örülhetünk, mert tiszta és félreérthetetlen beszéd. Maniu Gyula személyével és politikai magatartásával kapcsolatban amúgy sem volt és nem is lehetett illuziónk. De ezután a beszéd után alig hinnők, hogy akadhatna még józan elméjű becsületes magyar ember, aki áldozatánál eshetnének annak a képzelgésnek, hogy a manták és a romániai magyarság között akár átmenetileg is megegyezés volna lehetséges.

Az aggyastyán politikai beszédében meglehetősen nagy tért szentel az itt élő magyarságnak. Megállapításai között nem egy hat az újdonság ingerével még azokra is, akik figyelemmel kísérik a belpolitikai életet. Tagadhatatlanul meglepő például Maniunak az a megállapítása, hogy pártja a gyulafehérvári határozatok alapján áll és ők mindig betartották azokat a határozatokat. Igen, a gyulafehérvári határozatok szellemi jogokat biztosítottak az itt élő magyarság számára — papíron. De csak papíron mert bár Maniu azt állítja, hogy ők az összes megállapodásokat végrehajtották és alkalmazzák mi kénytelenek vagyunk ezt egész egyszerűen valótalanságnak minősíteni. A gyulafehérvári határozatokból nem vajúst meg a gyakorlatban soha semmi.

Maniu tovább megy és kegyesen elismeri, hogy nemcsak az ő pártja, hanem a többi kormány is igyekezett eleget tenni a gyulafehérvári határozatoknak. Ez éppen annyira felel meg a valóságnak, mint az előbbi megállapítása. Ha a gyulafehérvári határozatokat érvénybe léptették volna, akkor a Romániában élő magyarságnak nem kellett volna annyi jogfosztást elszenvednie. Nem békítoták volna meg a magyarnyelvű oktatást, nem fosztották volna meg állásuktól nyelvviszga vagy más egyéb címen a magyar alkalmazottakat, nem csinálták volna kulturációs iskolapolitikát a Székelyföldön, hogy csak néhányat említsünk az antidemokratikus román kormányok alatt elszenvedett magyar sérelmek közül.

Maniu azt állítja, hogy jószándékú, lelkiismeretes és igazságos volt. Kizárólag a magyarok, akik „nem akartak ezen a megértő egyenes úton haladni”, az okai annak, hogy az ő „gyulafehérvári politikája” nem járt sikerrel. Maniu, mint mindig, ezúttal is tudatosan fordít és hamisít. Maniu kiünnön meg tudott egyezni mindig a magyar nagyuri politika, a magyar nagybankok és nagyipari löke képviselőivel. Hogy a magyar néppel, mely érezte elnyomó politikájának minden tövisét, nem tudott meg egyezni, az senki sem oszálkozhatik.

Maniu beszédében kitért ama hírhedt „Maniu-gárdák”-nak a szerepére is, amely az ő nevével őt éltetve osont be a győztes Vörös Hadsereg előretörő csapatai mögött a Székelyföldre és Baskal-Erdély egyeb vidékeire gyilkolva, rabolva, fosztogatva. A román demokrácia sajtó és a brassói hadbírósg ítélete megbélyegezte a rémetteket és elkövetőiket. Lássuk azonban, mit tud erről mondaní Maniu Gyula, aki egy magát demokratikusnak nevező pártnak vezetője? Beszél arról, hogy néhány „felleskedett ifjú” segítségére sietett a hadseregnek, hidakat épített, összeköttetéseket tartott fenn a katonai egységek között és egyéb kapott feladatokat teljesített. Majd szóról-szóra ezeket mondja: „Nyilvánvaló, a háború — az háború. Megtörténik, hogy akadnak az egyenruhába öltözött és katonai alakulatokba besoroztak között olyan emberek akik nem tudnak vérmérsékletükön uralkodni és akik olyan eszelekedeteket követnek el, melyek nem kellett volna megtörténnének. Ilyen eszelekedetek azonban, sajnálatosul kitérnek, megtörténnék az egész világon. Ezek a eszelekedetek elítélendők és mi is elítéljük azokat. De ezeket a kitéréseket nem lehet a román nép terhére írni és az enyémre sem, akinek nevét viselték ezek a gárdák.”

Egyzével Maniu számára a vaspárdisták, hóí és hasonszörű császelékből összeverődött bandák rablóhadjáratai nem egyebek, mint kitérések, vérmérsékletből túltengések. Ami pedig a dolog második részét

Románia a békeszerződésben kötelezettséget vállal az ország összes lakóinak teljes egyenjogúsága és szabadsága biztosítására

Negyven szakaszból áll Románia és Magyarország békeszerződése

PÁRIS. — (Rador) Bár a négy külügyminiszterhelyettes megegyezett abban, hogy a békeszerződések szövegét egyelőre nem hozzák nyilvánosságra, az amerikai „New-York Herald Tribune” című lapnak sikerült megszereznie a Romániával, Magyarországgal, Bulgáriával, Finnországgal és Olaszországgal megkötendő békeszerződések szövegét és azokat közölte is.

A békeszerződések szakaszokra oszlanak. Körülbelül negyven szakasz öleli fel a román, magyar, bolgár és finn békeszerződést, míg az olasz békeszerződés körülbelül 60 szakaszból áll.

A felsorolt államok békeszerződési szakaszainak szám és tartalmi sorrendje ugyanaz és azok folytatólagosan a területi záradékokat, politikai jellegű kérdéseket, a háborus bűnösök elleni megtorlást, katonai, hajózási és légiügyi rendelkezéseket tartalmazznak. A további szakaszok a megszálló csapatoknak az érdekelte országokból való kivonását, a háborus kártérítés kérdését szabályozzák, körvonalazzák az egyesült hatalmak jogait és érdekeit a volt ellenséges területeken, általános jellegű gazdasági kapcsolatokat szabályoznak és a zárórendelkezéseket tartalmazzák.

NEWYORK. — (Rádió) A Romániával megkötendő békeszerződés politikai záradékában a román kormány kötelezi magát, hogy megkieszi mindazokat a szükséges intézkedéseket, amelyek biztosítják Románia összes lakói részére — faji, nemi, nyelv- és valláskülönbőség nélkül — az összes emberi és szabadságjogok élvezését, amelyek a szólás-, sajtó-, vélemény- és gyűlésszabadságban kerülnek kifejezésre.

Julius 29-én, hétfőn összeül a békeértekezlet

PÁRIS. — (Rador) Anglia, Amerika, Franciaország és a Szovjetunió külügyminisztereinek helyettesei július 29-én, hétfőn délelőtt a Luxemburg-palotában értekezletet tartanak, amelyen a délután megkezdődő békeértekezlet előkészítésével kapcsolatos utolsó munkálatokat végzik el.

Az egész világ figyelme július 29-én a francia főváros felé irányul, ahol 21 nemzet képviselői fogják letárgyalni egész Európa, sőt az egész világ sorsát és jobb jövőjét kialakító nagyfajosságú kérdéseket: egész sorozatát és lerakják a pusztító fasiszta háború romjainak eltakarítása után a felépítendő, haladászellemeű szebb és boldogabb élet szilárd alapjait.

BELGRÁD. — (Rador) Tito tábornagy Dubrovnikban mondott beszédében kijelentette, hogy a jugoszláv küldöttség igyekezni fog a párisi békeértekezleten enyhíteni a triezsi kérdésben hozott külügyminiszteri határozatot.

LONDON. — (Rador) Az alsóház csüörtörtki ülésén egyik képviselő szavát tette Délitrol kérdését. Válaszul Bevin kijelentette, hogy Tiroi ügyében az osztrák kormánynak módjában lesz kifejezni véleményét a békekonferencia előtt.

— Ez lesz az első békeértekezlet — mondotta Bevin —, amelyen nemcsak a győztes hatalmak, de a legyőzött államok is szavukat hallathatják.

Triesztet illetően Bevin kijelentette, hogy kezdetlől attól tartott, ha a kikötőt meghagyják Olaszországnak, az nem szolgálhatja egész Közép- és Dél-Európa érdekeit. Trieszt találkozóhelye lesz az osztrák, olasz, jugoszláv és más kereskedők-

nek. Az angol külügyminiszter hangoztatta azt is, hogy az európai államok gazdaságilag egymásra utaltak és helyesebb függőségükről, mint függetlenségükről beszélni.

— Általános elvem az, hogy ha meg akarjuk akadályozni Németország és elsősorban Poroszország újjászülését, akkor az európai kereskedelmet inkább a Földközi-tenger felé kell terelni a Balti-tenger helyett — fejezte be beszédét Bevin.

Sztalin és Molotov derülátó az Egyesült Nemzetek működését illetően

KOPPENHÁGA. — (Rador) Trygve Ljé, az Egyesült Nemzetek Szervezetének főtükára Moszkvából jövet a dán fővárosba érkezett. Kijelentette, hogy a Sztalinnal és Molotovval folytatott megbeszélés alapján állhatja, hogy mindkét szovjet államférfi derülátó az Egyesült Nemzetek működését, illetően és mindketten beható érdeklődést mutatnak az időszerű világkérdések megoldása iránt.

Hitler bűnei az ő bűneik is...

NÜRNBERG. — (Rador) A háborus német főbűnösök perében Jackson amerikai főügyész elmondotta vádbeszédét, amelyben elsősorban a németek részéről terjesztett fajgyűlöletről beszélt.

— Hatmillió zsidót pusztítottak el azok, akik most a vádlottak padján ülnek — mondotta — és aljas kifogásokat találunk ki!

— Hittjerre akarják háritani bűneiket,

holott Hitler bűnei az ő bűneik is. Arra hivatkoznak, hogy nem volt tudomásuk az eléjük tárt bűnökről, holott ez hazugság. Általában különös, hogy mindent a holtakra akarnak háritani. Ha a holtak beszélhetnének, akkor a kép borzalmas kiegészítést nyerne — mondotta Jackson amerikai főügyész.

Csehszlovák kormányférfiak Moszkvában

MOSZKVA. — (Rador) Sztajin miniszterelnök és Molotov külügyminiszter fogadták Gothwald csehszlovák miniszterelnököt, Jean Masaryk külügyminisztert és Clementis külügyi államtitkárát. A fogadáson jelen voltak még Gorak moszkvai csehszlovák követ és Zorin prágai szovjet követ.

Palesztina kérdése a kerekasztal-értekezlet előtt

LONDON. — (Rador) A folyamatban lévő angol-amerikai tárgyalások alapján valószínűleg új javaslatot terjesztenek a Palesztina-kérdésben összehívott kerekasztal-értekezlet elé. Remélhető, hogy a konferenciát sikerül befejezni, még mielőtt az Egyesült Nemzetek közgyűlése szeptember 23-án összeül.

Az öt arab államot azért hívták meg az értekezletre, mert az angol kormány ígéretet tett az Arab Lígának, hogy a vegyes bizottság ajánlatait megtanácskozza veje. A palesztinai kérdésről fog a jövő héten tárgyalni az angol alsóház is, melynek ülésén Churchill és Attlee is felszólalnak.

Jeruzsálemi jelentés szerint a Dávid király szobrában történt robbanás áldozatainak száma 64 halott és 54 elült.

illeti, az ő tevékenységüket soha senki sem írta a román nép terhére. Ez kizárólag a románjai fasiszta műve volt, amelynek ma legfőbb pártfogója és nevelője — Maniu Gyula. S bárhogyan is mosakszik most Maniu, mindenki tudja, hogy ezeknek a bizonyos bandáknak is szellemi atyamestere volt.

Ezután egy könnyű fordulattal áttér a magyarság bűneire, azaz hogy pontos kifejezésével éljünk, arra, amit a „magyar hadsereg, a magyar nép és félkatonai alakulatok” követtek el Erdélyben a románság terhére. Nem beszélve az általánosításról, amit megenged magának, egy szót sem említ arról, hogy Kolozsváron néptörvényszék működött, amely keményen elítélte mindazokat a magyarokat, akik büntetéseket követtek el a román nép ellen s hogy ennek a néptörvényszéknek a működése a magyar demokratikus közvélemény helyesléscvű találkozott. Mert hiszen ha erről beszélné, akkor nem folytathatná sovinszta usztítását általánosságban a magyarság ellen, azt állítva, hogy a magyarság barbár módon kegyetlenkedett a románsággal. Ha becsületes lenne, ha igazságos lenne, akkor beszélné román és magyar fasizmusról és reakcióról, román és magyar demokráciáról, nem pedig románokról és magyarokról.

Maniuké ördögi következetességgel akarják szembesíttatni egymással a román és a

magyar népet, fejünk felét pedig ma is szoros kapcsolatot tartanak egyes mágmás urakkal, meg egyéb, a reakciós múltból örökölt, leivítettlet urasággal.

A politikai aggyastyán azután váratlanul bejelenté, hogy jogegyenlőséget akar biztosítani a magyaroknak. Ezt a mondatot azzal folytatja: nem tűrheti azt, hogy a magyaroknak több joga legyen itt, mint a románoknak. Ez ismét csak a régi nóta, amely azzal akarja vérbeporítani jóhiszemű románok agyát, hogy országukban idegenek parancsolnak s minden gondjuknak bajjuknak az az oka, hogy idegenek, más nemzetből valók ülnek a nyakukon.

Ez a megállapítás a legtisztábbra kitényesített mintapéldánya a fasiszta demagógiának. Ezt hirdették Codreanu, Cuza, Valda-Voevod, hogy igazi mesterük, Hitlerrel ne is beszéljünk.

Ime, hogy panaszkodik Maniu:

„Nem engedhetjük meg, hogy egy Magyarországról jött tisztviselő, akikt a horhysta uralom hozott ide, szabadon helyezkedhessék el különböző fontos erdélyi hivatalokban, minálta a románokat elítélőjük helyükre. Lehetetlen, hogy mi, románok Erdélyben idegeneknek érezzük magunkat, saját otthonunkban.”

Nem tudunk arról, hogy demokráta ro-

mánt eltávolítottak volna hivatali helyéről, viszont arról nagyon is tudunk, hogy igen sok helyen és a közigazgatás számos ágazatában marlista éltek az ott lévő demokráta magyarokat is utra tennék.

Iktassunk ide még egy passzust:

„Nem engedhetjük meg, hogy a románok által zaklássák és üldözzék bizonyos célból és ezalatt igazságtalanul támogatásuk a határokon túlról hozottak. Nem engedhetjük meg, hogy a mi vértünkkel szerzett országunkban az együlttől népek elnyomják a román népet. Mi nem akarunk senkit sa nyargatni, nem vagyunk túrelmetlenek, de nem tűrhetjük, hogy Erdélyben a magyarok sanyargassák a románokat, magyarok, akik marxista pártokba rejtőznek, hogy tovább tudják folytatni kedvük szerint az elítélendő sovinszmust és hogy szabad folyást engedjenek bosszújuknak a román nép ellen.”

Dörgöljük meg a szemünket. Hol vagyunk? Hányat ír a naptár? Ki beszél így? Antonescu...? Codreanu...? Ennyi rágalom, ennyi rosszhiszeműség, ennyi teraszterű tudatos fordítás nem kerülhet ki másból, mint mindezeknek a homályba tűnt gyászos figuráknak egyenes utódjától, Maniu Gyulától, aki az itt élő népek egyediségén és valóságos usztításával igyekszik viszaszorítani elítélte népszerűségét.

Ez azonban Maniunak nem fog sikerülni

A CFR és a Dermata munkássága megkezdte az Avram Jancu diákközhon kijavítását

KOLOZSVÁR. — A közoktatásügyi miniszter kolozsvári látogatásakor munkásküldöttség jelent meg nála kihallgatáson és felajánlta, hogy támogatást nyújt az „Avram Jancu”-diákközhon kijavításához.

A kihallgatás során a Dermata munkássága nevében Simon Lénárt üzemeltetési bizottsági titkár, a CFR munkásság nevében Luca Gheorghe üzemi bizottsági vezető ismételtén kihangsúlyozták a miniszter előtt, hogy Kolozsvár munkásságának — aki a felszabadulás első pillanatától eljárta az újjáépítésben s aki esőben, fagyban heteken és hónapokon át dolgozott fizetés nélkül — ma is az építés a célja, amit azzal is igazolni kíván, hogy a diákközhont saját elhatározásából rendezze.

A munkások megbízottai a továbbiakban lesegeztek azt is, hogy bár maguk is eljárnak a sorajkba férfközött romboló számdéku elemek tetteit, a jövőben is vígyáznal fognak arra, hogy a város területén soha neismétlődhesse meg többé a munkásság szervezeteit ért sorozatos támadások, amelyek a végén már egyes hatósági közegek erőtlensége folytán a város békés lakosságának élet és vagyónbiztonságát is veszélyeztették. A munkásküldöttség példás felajánlásukkal egyidejűleg kérték a minisztert, hogy a maga részéről is kövesse el mindent azért, hogy az ifjúság nevelését szolgáló intézmények ne válhassanak többé az egész országot kompromittáló fasiszta maradványok tüzfészkevé.

A miniszter örömmel vette tudomásul a munkások indítványát s a maga részéről megígérte, hogy a diákközh intőzményét vajóhan a hajadást és az ország szellemi életének a felemelkedését és az általános műveltséget fogják szolgálni.

A miniszter és a munkásság képviselői között lezajlott tanácskozások eredményeként a CFR-munkások egy csoportja csütörtökön reggel már hozzá is látott a diákközhon ablakainak kijavításához. Ertesülésünk szerint a napokban a Dermata munkássága is bekapcsolódik a javítási munkálatokba.

Tizennyolc pályamű érkezett a „Békeszózat” megzenésítésére kiírt pályázatra

KOLOZSVÁR. — A Magyar Népi Szövetség országos központja június 2-iki keltezéssel országos pályázatot írt ki Medgyes Lajos szabadságharcos dési költő-pap 1860-ban írt „Békeszózat” című költeményének énekkari megzenésítésére. A pályázati határidő július 20-án járt le és arra nem kevesebb, mint 18 pályamű érkezett.

A MNSz országos közmuvelődési bizottsága négytagú bírálóbizottságot kért fel a pályázatok elbírálására Nagy István Zeneiiskolai igazgató, Forrai M. Gregoria tanárnő, valamint Rónai Antal és Szita Oszkár zeneitanárok személyében.

Nagy István zeneiiskolai igazgató, a bírálóbizottság elnöke a következő jellegű pályázatokat vette át bírálathoz: „Pax”, „Szabadság, egyenlőség, testvériség” I., „Csak egy kislány van a világon”, „Aurora”, „Daloljunk!”, „Fehér galamb szállidogál”, „Testvérkezelt”, „Az erdélyi magyarok templomi éneke”, „Testvérkezelt magyar, román, zsidó elem!”, „Szabadság, egyenlőség, testvériség” II., „Aequo animo”, „Pálma”, „Munka”, „A költő vágya teljesült”, „Harmincöt év vonósnégyes”, „Népek testvérisége” (jellegű boríték nélkül). Jellege nélkül „Barucz Mihály festőművész” aláírással és „Száll az ének”.

A két pályátételre, mint ismeretes, a MNSz 400.000 és 600.000 lej pályadíjat tűzött ki, de fenntartotta magának a jogot, hogy a kellő mértékű pályázatok hiányában a pályadíjakat újabb pályázat kiírására fordítsa.

A bírálóbizottság munkájának befejezése után nyilvánosan bemutatják a pályanyertes műveket és ünnepély keretében bontják fel a jellegű borítékokat, közölve a neveket a nyilvánossággal.

A belügyminiszter hivatalos jelentésben állapítja meg:

MANIU ÉS BRATIANU PÁRTJAI szoroson együttműködnek a teleplezett terrorista szervezetekkel

BUKAREST. — A belügyminisztérium hivatalos jelentésben ismerteti a rendőrség által teleplezett fasiszta-terrorista szervezeteket. Ezek az ország demokratikus fejlődését akadályozó és építő munkája elébe lépten-nyomon akadályokat gördítő bandák a következő nevekkel szerepeltek: „A vér szava”, „Elena Basarabianu” (Antonescu Ion volt titkárnőjének csoportja), „Fekete Suba Hadosztály” és a „Nemzeti Ellenállási Mozgalom”.

Ezek az egyesületek az 1944 őszén feloszlott Maniu-gárdákból alakultak, melynek támogatója és fővédője Nicolae Radescu, a munkásokra lövő „demokraták” kormányelnök. Hazaáruló ténykedésük alapjainak biztosítására megszerezték az ország területén maradt német hadseregtől származó fegyvereket.

A terroriszervezetek közvetlen célja a békétárgyalások idején az ország belső rendjének megbontása, a román nép és a vele együttélő népek közötti véres összehittközések előidézése, reakciós fegyveres felkelés szervezése. Mondanunk sem kell, hogy ezzel a programmal ezek a szervezetek egy a szájuk ize szerjnt való fasiszta kormányzat uralomra juttatását akarták elérni. Terveiket abban a hiszemben szőtték, hogy a nagyhatalmak közötti surlódások nagyobb összetűzésre vezethetnek s az előálló zűrzavarban kiszámíthatják az ország vezetését. Beférkőztek a hadseregbe is és szabályos kémhálozatuk volt.

Az eddigi kutatások határozottan bebizonyították, hogy ezek a terrorista és népeellenes szervezetek eléltől fogva szoros összehittközésben voltak Maniu és Bratianu pártjaival. A közvetlen kapcsolatot a terroristákkal a Liberális Párt részéről Vajsa-nescu, Dinu Bratianu titkára, míg a Nemzeti Paraszpárt részéről Bosca Majin tartotta.

A történelmi pártok teljes támogatásukról biztosították ezeket a gyilkos szervezeteket és egyes vezető tagjaik szervesen vették részt a terrorregyesületek irányításában. Valamennyiük neve ismerős már az újságolvasó közönség előtt: Ilie Lazar, Vintija V. Bratianu, Bosca Majin, M. Farcasanu, H. Comaniciu stb. A „nagy” pártok egyes vezetői (Valer Roman, Stefan Boeru stb.) a terroriszervezeteket arra bírták, hogy külföldön igyekezzenek támogatásokat szerezni és építsék ki a közvetlen érintkezést.

A terroriszervezetek vezetésében vasgárdista elemek és kisasajátított nagybirtokosok is résztvettek. A terroriszervezetek első nyilvános tevékenysége az 1945 november 8-iki zűrzavarásban nyilvánult meg, melynek tizennégy halálos áldozata volt. Ők készítettek elő a szárazjait és az egeres gyilkosságokat is.

Lőszerraktáruk volt a Bucsecsen, a Kelemen-havasokban, Dorna-Vatrán és a főváros környékén.

A belügyminisztérium ezidáig több mint 70 terrorista letartóztatását rendelte el, akik a hadsereg tisztjei, orvosok, ügyvédek, újságírók közül kerültek ki. A letartóztatottak között van Aldea Aurel tábornok, Efimiu C., Moslu Gheorghe, Oiteanu Gavriela, Ilie Lazar, Manu Gheorghe és mások. Radescu, Bosca-Majin, Comaniciu, Farcasanu és Macejaru admirális eltűntek.

A romániai tanítói kar országos kongresszusán a magyar és bolgár kiküldöttek a dunamedencei népek testvérisége mellett tettek hitvallást

BUKAREST. — A romániai tanítók háromnapos kongresszusán részletesen tárgyalták a „nemzet napszámosságának” minden időszerű és a haladó szellemhez idomuló kérdését. A kongresszus egyik legfontosabb határozata volt, hogy megalkotották a Romániai Tanítók Szakszervezetének Szövetségét, amely lelkesedéssel csatlakozott az Országos Szakszervezeti Tanácsához, lényegesen növelve a dolgozók érdekeinek védelmét szolgáló szerv létszámát és politikai súlyát.

A tanítók kongresszusán a miniszterelnök is megjelent a kormány több tagjának kíséretében és nagyhatású beszédet mondott. Groza Péter miniszterelnököt a kongresszuson hatalmas lelkesedéssel fogadták. A kormányelnök kijelentette, hogy mélyen átérzi a romániai tanítói kar magas kívánóságait és elsősorbanuk megajánlására megteszi a szükséges intézkedéseket. Támogatja őket annak a demokrácia eszmének diadalfajrásában, amely végleg elhárítja az olyan véres események megismétlődésének lehetőségét az emberiség feje felől, mint amilyen a legutóbbi háború is volt.

A miniszterelnök beszédében utalt az iskola és az egyház együttműködésének szükségességére és erőlyesen megajánlta

azt a célzatos hírt, mintha a jelenlegi kormányt egyházelles szándék vezetné.

— Én magam nemcsak meggyőződéses hívője vagyok vallásomnak, de utalhatok arra a tényre is, hogy az én édesapám és nagyszüleim száz évre visszamenőleg mindig lelkesek voltak! — jelentette ki a miniszterelnök.

— A romániai tanítói kar tevékenységének jelentőségét a nép életében nem kell külön hangsúlyoznom, de méltó és indokolt, hogy ezért a nehéz napi munkájáért megjelölésben és javadalmazásban is részesüljön.

Az országos kongresszuson résztvett a magyarországi és bolgáriai tanítók szakszervezetének küldöttsége is. Lukács Sándor magyar kiküldött, a Magyarországi Tanítók Szakszervezetének titkára meleg szavakkal üdvözölte a romániai tanítók kongresszusát és megköszönte azt a szíves fogadtatást, amelyben a magyarországi tanítóküldöttséget részesítették.

— Az én véleményem az — mondotta Lukács Sándor —, hogy a Dunamedence népei igazi megbecsülésnek az alapja az, ha elsősorban önmagunkat becsüljük meg.

— A Szovjetunió segítségével reméljük

Meghívó a Bolyai Tudományegyletem Szakszervezete és a Bolyai Demokratikus Diákszövetség 1945-46 tanévi évszázó békebeli kertü ünnepélyére

ma, 27-én, szombaton este 7 órakor a Központi Egyetem kertjében (rossz idő esetén az Egyetem épületében) — Műsor a Magyar Színház tagjainak közreműködésével. — Kitűnő flekken, rostonsült, kolbász, gulyás, sertészsálek, jégbehűtött italok.

Dzsessz, Szentkirályi-zenekar. Reggelig tartó lánc. Rendezőség.

Petőfi-előadások

KOLOZSVÁR. — A világszabadság költőjének idézése ezidén egybeesik az erdélyi magyarság politikai felsorakozásával a választások küszöbén. Petőfi szellemében indul a magyar nép a politikai küzdelembe s ebből az alkalomból a magyar írók s diákságunk legjobbjai beszejnek a tömegekhez. A lapunkhoz befutott eddigi jelentések szerint a központi Petőfi-előadók az alábbi helyeken tartanak előadást:

Július 27-én, szombaton:

Désen Tamás Gáspár.
Nagykárolyban Hegyi Endre.
Nygyváradon Bányai László.
Segesváron Benedek Marcell és Sember Ferenc.
Székelyudvarhelyen Szabédi László.

Július 28-án, vasárnap:

Aradon Asztalos István.
Bánffyújnyadon Létay Lajos.
Baróton (Háromszék vm.) Fehér Imre.
Bukarestben Nagy István.
Csíkszeredán Tompa László.
Déván Nagy Elek.
Fogarason Pál Árpád.
Gyulafehérváron Kiss Jenő.
Nagyszalontán Székely Gyula.
Segesváron Kurkó Gyúrfás.
Szatmárnémetiben Méliusz József.
Széken (Szolnok-Doboka vm.) Sütő András.
Székelykeresztúron Kovács György.
Székelyhidon (Bihar vm.) Szilágyi Albert.
Temesváron Szobotka András.
Tordán Kacsó Sándor.

Július 29-én, hétfőn:

Marosvásárhelyen Kós Károly és Veress Pál.

Július 30-án, kedden:

Sepsiszentgyörgyön Szentimrei Jenő.
Zilahon Balogh Edgár.

Július 31-én, szerdán:

Kolozsvárt Gaál Gábor.
Medgyesen Balázs Péter.

Augusztus 1-én, csütörtökön:

Marosújváron Józsa János.

Augusztus 3-án, szombaton:

Brassóban Aszódi János.
Nagyenyeden Antalffy Endre és Stmó Gyula.
Szászrégenben Szabó Lajos.
A további Petőfi-ünnepélyek helyét, idejét és központi előadóját folytatólagosan közöljük.

a dunamedencei népek felemelkedését is és meggyőződésünk, hogy a jelenleg mindkét népre nehezedő nehézségek rövidesen elmúlnak, mert mind Románia, mind Magyarország erre törekszik. A magyar tanítói karra nagy felelősség nehezedik ebben a vonatkozásban. Azt hiszem, hogy ugyanez a gondolat és cél hatja át a romániai tanítói kar is és ebben az esetben mindkét nép fényes jövő előtt áll!

A magyar kiküldött beszédét, aki a román-magyar barátság, a román-magyar demokrácia és a román tanítók élettelésével fejezte be szavait, a kongresszus lelkes tapsal üdvözölte. Oboff Alexa, a bolgár küldöttség vezetője hasonló szeltemben szólalt fel, kijelentve, hogy a bulgáriai szervezett tanítói kar sohasem volt a fasiszta szolgáloja. Utalt arra, hogy kölcsönös megértéssel a román és bolgár nép között a barátság kimélyíthető és megerősíthető.

Bölcsödőt avattak Brassóban a MNSz asszonyai

BRASSÓ. — A MNSz brassói nőcsoportja vasárnap avatja fel bölcsödőjét a Türkösi Ferenc-utca evangélikus iskola udvarán. A bölcsödét, amely az egyetlen Brassóban, a MNSz asszonyai teremtték meg sok gondal, szorgalommal és kitarással.

A bölcsödő két tágas, ragyogóan tiszta termében 30 rúcsos kjs ágy áll. Lakói főként mosni, takarítani járó munkássányák kicsinyei, vagy olyanok gyermekei, akik kisebb üzemeknél dolgoznak ahol nincsenek gyermekotthonok.

Az avatási ünnepségen Jakab János, a MNSz brassói asszonyi szervezetének elnöke, Pozsár András, a brassói szervezet elnöke, Csia Pál református lelkész és dr. Kiss Jenőné beszéltek.

A KOLOZSVÁRI SZAKTANÁCS NŐ- ÉS KULTURHIZOTTSÁGA ma, szombaton este 8 órakor az OSP Fürdő-utca 27. számú helyiségben tarti ünnepséget rendez. A jövedelmet a nőlapok javára fordítják.

A PRÓHIRDETÉSEK SPORTÉLE

ADÁS-VETEL

SZÜKSÉGE van varrógépre? Most vásárolhat olcsón, mert elköltözés miatt az összes raktáramon lévő férfi és női süllyesztős varrógépeimet vétefértában, haszon nélkül kiárultatom. Weisz gépkereskedelem Kolozsvár, Horea-ut 56. 3193

BUTOR, szőnyeg, porcellán, írógép és egyéb tárgyak vétele és eladása. „Unicom”, Kossuth Lajos-utca 20, Telefon 508. 4066

GYÖZDÖN meg! Hogy üveg, porcellán és háztartási cikkek olcsón csak Moskovitsnál vehet. Széchenyi-tér 29. Angro és dejal. 4154

KONYHAK modernek, rekamiék, fotelek, kombinált szekrények, furniros asztalkák és székek, sőtét hálószoba, diófurniros modern ebédszobaberendezés és komód, egyes szekrények, régi konyhakredencek stb. eladók. Malinovszki-tér 6, Szentgyház-utca sarok, Klein. 4243

MELY gyermekkosci eladó. Cim: Mária királyné-utca 20. szám.

IKER gyermek sportkosci jókarban eladó. IV. kerület, Apor-utca 35 (Bezerédi). 4303

STRÁFSZEKER egylovas olcsón eladó. Atjáró-utca 13. 4308

ELADÓ egy szép rekamiéz. Árpád-ut 11. asztalosnál. 4289

REKAMIE, kombinált szekrény, konyha eladó. Bethlen-utca 8. asztalosnál. 4292

KOMBINÁLT háló, rekamiék, háló, kárikahajós varrógépek, íróasztalok, írógépek, ebédlők, szekrények stb. kaphatók Kanyarónál. Kossuth Lajos-utca 14. 4297

RÉZ fűrdőhenger komplett káddal eladó. Mócok-utja 111. 4324

ELADÓ egy díofa kombinált szekrény. II. kerület, Vörösmarty-ut 31, földszint. 4326

RADIO patefonos Siemens 4+2 és egy Orion 4+2 eladó. Szappan-utca 32. 4338

VESZEK olajsajtólóhoz szükséges dagasztót és pörkölőt. Cim Szentgyörgy-tér 4. II. emelet. 4333

ELADÓ egy 8 oszlopos erős gyászkosci. Cim a kiadóban. 4330

ÉRTESETÉS! Megbízásom van ajánlt tárgyak eladására: 1 garnitúra szemesjávör háló, 1 garnitúra szép dióháló, 1 garnitúra konyhaberendezés, 1 darab szuper-rádió, 1 darab női 3/4-es kerékpár, 2 garnitúra kerékpárgumi, 1 garnitúra kombinált szoba, 1 darab fotelgály, 1 darab kanapégály, 1 darab szép nagy hajlított állófogas, 1 darab női Bobbin varrógép, 1 darab Toledó abrosz 12 személyes, 1 garnitúra szép faragott ebédlő, Szalonasztal, íróberendezés, hajlított Tonet-székek stb. nagyon olcsó árban. Székely, Postakert-utca 14. F

PEHELYPAPLAN, rómiók, íróasztal, írószekrény, bélyeggyűjtemény, vitrin, férfi ruhák, felöltő eladó. Szentgyház-utca 2, II. emelet 9. 4430

EGY új sportruha eladó. Szappan-utca 8. szabóság. 4427

KÉTAJTÓS jégsekrény eladó. Haba-utca 9. hátul az udvarban. 4429

BIZOMÁNYBA veszek, eladok értéktárgyakat. Eladó harmonika 1,100,000, hegedű 450,000, 12 személyes damaszt abrosz szalvéták, uj, 950,000, női fűrdődressz 130,000, új fehér köpeny 200,000, konyhabutorok, rekamiék, ebédlő és sok más. „Domusz” bizományi ügynökség. Mária királyné-utca 24. F

SÜRGŐSEN eladó majdnem új fűrdőberendezés és egy kékkerékű taliga. Csaba-utca 15. 4422

EGY A. E. G. szuper-rádió 3+2 lámpás eladó. Erzsébet-ut 44. 4435

10 LÖRÖS Ganz villanymotor eladó. Érdeklődni Mócok-utja 4 alatt, Pirosnál. 4415

ELADÓ egy 120 párhuzamos satu jobb szerkezettel. Csaba vezér-utca 57. 4420

SINGER cilindri cipészgép eladó. Cserevásár is lehetséges. Elővölgyi-utca 2, Irizstelep. 4419

KERESEK vasesztergápadhoz egy amerikai keréket. Ugyanott egy gitár eladó. Kiss László, Budai Nagy Antal-utca 156 (volt Honvéd-utca). 4414

GYERMEK sport- és mély kosci eladók. Horea-ut 64. 4414

OPEL luxusautó, négy teherautógumi, két márkás olajfestmény, két kisebb kirakat eladó. „Privát” jellegére a kiadóba. 4411

40 CM. vastag élő tucenyók eladók. Pasteur-utca 32. 4410

ELADÓ kétszemélyes rekamié, új konyhaberendezés, diófurniros kombinált szekrény. Horea-ut 62. 4407

RADIO Standard 4+1 és egy gyermek sportkosci eladó. Matteotti-utca 3. (Dermata autótörlőállomás előtti megállótól balra). 4408

GOMB és fűgyártáshoz gépek és teljes felszerelés eladó. Aftergut Aron Déva, Mihály Vitezzai-utca. F

ÖZLETI állvány eladó. Horea-ut 29. papír. 4901

FASZGENERATOR 40-50 HP szivó-gézmotorhoz eladó. Valentin májában Padeni-Bázyon, Tordomány. 4391

MODERN sportkosci eladó 380,000 lejért. Körtési Csoma-utca 29. 4393

ELKÖLTÖZÉS miatt eladó modern hálószoba, anjki Biedermeyer szalongszék és fürdőszobaberendezés. Március 6-utca 2, I. emelet 4. 4392

ELADÓ téglá, darabonként 200 lejért kapható „Terno”. Széchenyi-tér 16, Kádár-utcai kapubejáró. 4396

HALÓSZOBA 600,000, kombinált szekrény 500,000, ruhásszekrény 180,000, asztal 40,000, székek 35,000, nagy bőrfotel 250,000, jégsekrény 180,000, sezlőn 60,000, íróasztal 80,000, matrácok 40,000. Kombinált szekrények, rekamiék, modern konyhák, márkás festmények, szőnyegek a jegolcsóbban. „Unicom”, Kossuth Lajos-utca 20, Telefon 508, 4402

EGY rövid zongora eladó. Fellegvári-ut 86. 4223

KOMBINÁLT szekrény, kétszemélyes rekamié jókarban elutazás miatt eladó. Báthory-utca 22, délelőtt 8-10-ig, este 7-9-ig. 4378

PERZSASZŐNYEG 2x3 m. vörös alapu, modern rekamié stílusban eladó. Kossuth Lajos-utca 35, Kissnél. 4379

5000 DARAB ócska téglá és egy női varrógép eladó. Dózsa-utca 24. III. kerület. 4381

EGY nagyon jó csücség eladó. Cim a kiadóban. 4383

4+2 VARAZSSZEMES és egy 2+1 rádió eladó Györgyfalvi-ut 28. ajtó 3. 4387

KERESEK 938-as típusu új vagy teljesen kijavított 8-as Ford-motort. 20-30 méter 2 colos kenderfömlőt tűzifecskendőnek, 15-20 kilogramos rugós (akasztós) mérleget, 2 darab 3x4 m. ponyvát, 2 darab, egyenként 4-5 méteres gumitömítőt hegesztőhöz, „Iren” malom, Dragalina-utca 3. (Fellegvári-ut). 4386

ALKALMAZÁST KAPHAT

SZORGALMAS mindenest, aki ért a főzéshez, jó fizetéssel alkalmazok. Weisz gépkereskedő, Horea-ut 56. 4359

KISEBB vendéglőhöz 2-4 millióval rendelkező női társnak keresek, aki a főzéshez kitűnően ért. Havi 1-1,500,000 lej haszonrészesedés biztosítva. Cim a kiadóban. 4421

KELMEFESTŐ-vegytisztító segédje keresek vidékre. Cim, Eszterházy-utca 17. 4406

EGY komolyabb, jóírózó mindenest azonnal felvesszek két személyhez. Rákóczi-ut 12, földszint. 4389

TÁRSAT vagy üzemezetőt, szakembert keresünk malmunkhoz, mely magában foglal két pár parasztkövet, egy hengerszéklet, olajprest és gyapjufésőt. Valentin Testvérek, Buza, Szamosmegy (Szolnok-Doboka megye). 4394

KIFUTÓFIUT felvesszünk. „Union”, Rosner László, Március 6-utca (Szentgyház-utca) 6 szám. 4380

MINDEN munkában perfekt fogtechnikus állandó munkára vidékre felvétetik. Csakis komoly munkaerő jelentkezék. Jelentkezés 1-3 között Einstein-utca 6 alatt. Nős előnyben. Bernáth. 4371

KERESEK egy komoly, józanéletű sofört taxihoz. Cim: Havelka Jenő, Krizbai-utca 42. 4377

ALKALMAZÁST KERES

50 ÉVES intelligens, egyedülálló nő elmenne vidékre házvezetőnőnek egy-két személy mellé. „Kolozsvárt nem” jellegére a kiadóba. 4319

JÓ családból való 40 év körüli nő vidékre magános urhoz házvezetőnőnek elmenne. Megkeresés Konrad lapbizományoshoz. Dés kértetik. 4403

Groza Péter miniszterelnök a fővédnöke a ma délelőtt kezdődő nyolc város uszóversenyének

KOLOZSVAR — A Román Uszó Szövetség teljes vezérkara, továbbá Bukarest, Temesvár, Marosvásárhely, Nagyvárad, Gyula, Arad és Nagyszeben uszój penteken megkezdték Kolozsvárra. A temesvári uszó Kúrthy Ferenc vezetésével már csütörtökön este Kolozsváron voltak mert pihenetn alarnak kijálni az utóbbi évek egyik legnagyobb versenyére.

Az ország legjobb uszóinak, műugróinak és vízilabdázójának találkozója nemcsak Kolozsváron, hanem az egész országban nagy érdeklődéssel kísérik. A városi strand-fürdőben ma, szombaton és vasárnap — mindkét nap — délelőtt 10 és délután 4 óra-ig megtartandó versenynek 236 indulója van, ami eddig példátlan Románia uszó-sportjának történetében. A 8 város versenyzői közül Bukarest, Temesvár és Kolozsvár külön versenyt vív egymással Dombrovezky tábornok és a Román Uszó Szövetség kupájáért. Ennek a versenynek az előnye Temesvár és Kolozsvár, mert az utóbbi hetekben a Temesvár válogatottját képviselő ILSA uszó mind Bukarestben, majd az ország többi városában nagy sikerrel szerepeltek. Ugyanez áll Kolozsvár válogatottja, vagyis a Vasas uszóira, Marosvásárhelyen és Nagyváradon nagy sikerrel állták meg helyüket a Dermany illetve a Szabadság ellen.

A kétnapos válogató jellegű uszóverseny fővédnöke dr. Groza Péter miniszterelnök. Fővédnökök: Dombrovszky tábornok, Raco tábornok, Berzotescu tábornok, Gyula, az OSP elnöke, Dumitrescu tábornok, nagy, a Román Uszó Szövetség elnöke, Pogaceanu Vasile főispán, Chichiu György polgármester, Craciun Gheorghe rendőrkészor, dr. Jordáky Lajos és Benetalo egyetem tanárok és György, a Nemzeti Demokrata elnöke.

A versenybírószám elnöke Freund István Román Uszó Szövetség főtitkára, Kúrthy Ferenc (Temesvár), Theo Kúrthy (Bukarest), dr. Lengyel Béla (Nagyvárad) és Herschkovits Zoltán (Kolozsvár). A versenybizottság elnöke Pasca Gheorghe tanár, míg az indító Popu I. Vasile, a verseny főtitkára lesz.

MINDENFELE gyapjufonást vállalok

Cim a kiadóban. 4432

NÉGY középiskolát végzett leány román-magyar nyelvtudással jobb családhoz nevelőnőnek menne. Cim a kiadóban. 4382

MATEMATIKA hallgató perfekt francia-román, tanítást vállal. „Matematika” jellegére a kiadóba. 4350

INGATLAN-LAKÁS

ELADÓ két szoba, konyhás beköltözhető új ház Kökert-utca 70. 4255

ELCSERÉLNEM a Györgyfalvi-ut közelében lévő egy szoba, konyhás telkemet gyümölcsösrel vagy szántóval. Budai Dejan-utca 46. 4269

ELCSERÉLNEM tordai szoba, konyhás lakásomat és üzlethelyiséget hasonló kolozsvárral. Hosszu-utca 2, Tintea. 4298

NAGYVÁRADON főútcán lévő 3 szobás modern, összkomfortos lakásomat elcserélném hasonlóval, vagy egy-két szobás összkomfortossal Kolozsváron. Cim: Schul-gyár, telefon 624. 4331

3-6 HOLD jóminőségű földet kertésznek vennék vagy bérelnék. 300/19 motorbicikli kúlsó eladó. Lusztig, Majom-utca 22. 4365

FÜSZERÜZLET berendezéssel, kevés áruval, lakással és esetleg iparral is eladó. Cim a kiadóban. 4424

FELLEGVARI-UTON 120,000,000 emeletes ház Kassai-utcaiban családi ház 30,000,000. Böhm Károly-utcaiban 5x1 szoba, konyha, speiz, 2 szoba, konyha, speiz beköltözhető, plusz szoba, 20x40 területtel, 7 gyümölcsfával, téglapillet, admentes manzárdos ház 43,000,000 lej. Sok más kis, nagy és emeletes ház olcsón eladó. Keresek házakat megbízóim részére. Bizza meg irodámat házáknak eladásával. Gyors eladás Mária királyné-utca 24. „Domusz” ingatlanforgalmiroda. F

ELCSERÉLNEM központi lakásomat, egy nagy szoba, cselédszoba, konyha és fürdőszobahasználattal, külvárosival is. Cim a kiadóban. 4416

KERESEK 2 szoba, konyhás lakás. Lelelépést fizetek. Cim a kiadóban. 4385

FIGYELEM! Jótérmben lévő gyümölcsös

bekerítve 12 millióért, Széchenyi-téren. Kérlek emeletes bérház több komfort és kással és bérhelyiséggel. Ipartelemben alkalmas jobb ingatlan a város külvárosában. Villapilletek, parcellázható. Jó legolcsóbbtól legértékesebbig családi elhírházakra, földbirtokokra kitűnő ajánlat. Vannak, kérem meggyőződni. Bocsánat, a kiadó, Unió-utca 10.

ELADÓ két utcára nyíló telek gyümölcsösökkel. Érdeklődni Kárpát-utca 12. 4370

KLADÓ az állomás mellett több m. szelnek vagy raktárnak alkalmas bérházban helyiség javítás ellenében, valamint két alszek. Érdeklődni Kárpát-utca 12. alatti részben.

KÖZPONTHOZ közelij utjonnan rajta masszív építményű nagy kertes csapadék a sürgősen eladó. Érdeklődni a délutáni órákban Nyárfasor 25' alatt, Pintér-malotya alatt.

KERESEK megvételre modern, ócska, fontos 3-4 szobás családi házat. Tel. ma 24. jobbra.

KERESEK női szalon részére a munkában egy nagy vagy két kisebb üvegtáblát segíten. Esetleg lelépést is fizetek. Cim a kiadóban.

KÜLÖNFÉLEK

ELVESZETT Deutsch Izrael névkönyvet összes iratok levéltárcával. Becsülettel találja a pénz megtartásával székely utca 65. Petőfi-utca 65.

PODRÁSZOK! A leggarantáltabb zánk. Alakíték, csövek, klamerek, vizonó embejük, előfűtéses Dauergép kapható. Iratunk Mária királyné-utca 6.

SZOVATA fűrdő autóbussz indul vasárnap délután 673 szám alatt. Iratunk Eszterházy-utca 28. 28 ÉVES, fejűnő szép és csinos lány is, urfiány, ki jójövedelmező iparágban dolgozik, férjhez menne 35-50 közötti távlatban illő, lehetőleg diplomás uriemberrel. Adami gyermek nem akadály. „Hűség” Budapesti úton Baross utca 10.

ELVESZETT Kerekes Klári néli akaró fényképes igazolvány. Megtaláló juttat kivételesen nagy díjat. Iratunk Rudolf-ut 11. alá.

JÓ erkölcsű, pedáns, tiszta és esti népháziasan nevelt nő férjhez menne. Román nyelvű, rosvagy hasonló, elvált vagy özvegy. Berhez, aki nemcsak takarékos, hanem új jó életárs, de igazi jó gondoskórja a bonyanya tudna lenni 1-2 gyermekkel. Ma, ki „Gyermekdelegető” jellegére. Iratunk, hóg.

KÜLÖNBÖZŐ szénafüvek és egyéb szénafüves olcsó eladó. Chifor, Budai Nagy Antal-utca 65.

IZRAELITA fogtechnikus jószóló, ahol vegye keresi komoly, 50 éven felüli székely lakos vagy fogorvos ismeretével. Iratunk, esetleg számításba jöhet a zelmű kereskedelmi vállalat tulajdonosa. „Jó üzletasszony” jellegére a Reclá úton. Iratunk Arad, Eminescu-utca 4.

Meghívó.

KOLOZS SÓSFÜRDŐN

július 27-én tartják meg az idei nagy

ANNA-BÁL-al egy bekötött szépségversenyt bátkirálynő választással.

A közismert Lucu jazz-zene-kara. Meleg és hideg fűrdő, szálloda. Hideg, meleg büfé, szolid árak a nagyszerű rendezésére állnak. CFR-autóbussz indul este 7, 8 és 9 órakor a Malinovszki-teri autódállomásról. Fűrdőigazgatóság.

ROYAL-mozgó: MA különleges PREMIER!

ÖSSZETÖRT SZÍVEK

A legszebb olasz film. — Gyönyörű rendezés. — Főszerepben: **LEONARDO CORTEZZI**

Műsoron kívül új hirdető! Kezdeté 5, 7 és 9 órakor. Szombaton és vasárnap 3, 5, 7 és 9 órakor. Vasárnap délelőtt 11 órakor kezdődik. Jegyelővétel mindennap d. e. 11-1-ig, d. u. 3-9-ig. Telefon 2.